

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în învinuirea lui

Gheorghe Chiriac

(art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1005/2023
Nr. PIGD 1-20124145-01-Ira-26062023)*

Recurs inadmisibil, deoarece nu este invocată încălcarea limitelor prevăzute de lege la stabilirea pedepsei. Suma de 300 000 lei acordată succesorului victimei cu titlu de daună morală nu este excesivă.

07 august 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Natalia Clevadi

Instanța de apel: Oxana Robu, Igor Mînăscuță și Stelian Teleucă

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Gheorghe Chiriac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Leonid Chirtoacă,
Alexandru Negru, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Gheorghe Chiriac s-a născut în anul 1999 în raionul Nisporeni. El a fost acuzat, în temeiul art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal de încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere care a cauzat decesul unei persoane.

2. Gheorghe Chiriac a fost apărat de avocatul Nicolae Chiriac.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Gheorghe Chiriac a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la doi ani de închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probațiune de patru ani. Instanța a soluționat aspectele privind acțiunea civilă, cheltuielile de judecată și corpurile delictive.

4. La 14 decembrie 2022 instanța de apel a respins ca nefondate apelurile depuse de apărătorul Nicolae Chiriac, de succesorul părții vătămate Irina Simanenkova și de părțile vătămate Alina Gorobeț, Loredana Sîrbu, Laurenția Onica. A admis apelul părții civilmente responsabile Compania de Asigurări „Transelit” S.A., a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis în principiu acțiunea civilă în privința acesteia, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului cauzat să se expună instanța civilă. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. La 22 martie 2023, avocatul Nicolae Chiriac a declarat recurs, solicitând casarea parțială a deciziei și a sentinței în latura pedepsei aplicate și în latura civilă – în ceea ce privește prejudiciul moral, cheltuielile de judecată și măsura preventivă.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 11 martie și s-a finalizat la 03 octombrie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 06 octombrie 2020 – 09 noiembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 15 decembrie 2021 – 14 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 26 iunie 2023.

ÎN FAPT

7. Gheorghe Chiriac a fost învinuit că, la 27 februarie 2020, în timp ce conducea un automobil de model „Toyota Corolla”, în care se aflau în calitate de pasageri Alina Gorobeț, Loredana Sîrbu și Laurenția Onica, la intersecția străzilor Ion Doncev și Zamfir Arbore din mun. Chișinău, nu a respectat obligația ce-i revenea conform subpct. 59 alin. (4) din Regulamentul circulației rutiere. El nu a cedat trecerea automobilului de model „Hyundai H100”, care se apropia, din partea dreaptă, de intersecția a două drumuri cu semnificație echivalentă. Automobilele s-au tamponat, iar cel de model „Toyota Corolla” a fost proiectat pe partea laterală stângă a carosabilului, unde a lovit grav un pieton aflat pe marginea drumului, Tatiana Simanenkova. Pietonul a suferit traumatism cranio-cerebral închis, traumatism închis a toracelui, fractura membrelor inferioare. Ea a fost transportată la spital, dar a decedat la 29 februarie 2020. Potrivit raportului de expertiză din 10 septembrie 2020 traumatismele depistate la Tatiana Simanenkova se califică ca vătămări corporale grave și au legătură cauzală directă cu decesul ei. Faptele respective au fost încadrate conform art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

a. Acțiunea civilă și atragerea părții civilmente responsabile

8. Loredana Sîrbu, Alina Gorobeț și Laurenția Onica au fost recunoscute în calitate de părți vătămate însă acțiune civilă nu au depus. Ele au declarat că s-au împăcat cu Chiriac și nu au pretenții față de el.

9. Irina Simanenkova a fost recunoscută în calitate de succesor al victimei defuncte Tatiana Simanenkova. La 10 decembrie 2020 ea a depus o acțiune civilă prin care solicită încasare de la Gheorghe Chiriac a prejudiciului moral și material cauzat prin infracțiune în cuantum de 600 000 lei respectiv 578 970 lei, precum și a sumei de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 21-22 vol. II). Potrivit cererii, prejudiciul material solicitat este echivalentul salariului mediu pe un an al Tatiane Simanenkova. Acesta este necesar pentru întreținerea unui membru inapt de muncă al defunctei, care pînă la deces se afla la întreținerea ei. La 10 februarie 2021, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost recunoscută în calitate de parte civilmente responsabilă Compania de Asigurări „Transelit” S.A. care a emis o poliță de asigurare RCA pentru automobilul de model „Toyota Corolla” (f.d. 50 vol. II). La 23 august 2021 Irina Simanenkova, a depus o acțiune civilă concretizată. Ea solicită încasarea prejudiciului material în valoare de 578 970 lei de la Compania de Asigurări „Transelit” S.A. Afirmă că la întreținerea defunctei s-au aflat soțul, tatăl și socrul acesteia. Salariul mediul lunar al defunctei pentru anul 2020 a constituit 48 247,5 lei.

b. Sentința

10. La 09 noiembrie 2021, prin sentința [Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani](#), Gheorghe Chiriac a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit.

b) Cod penal și condamnat la doi ani de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probațiune de patru ani, cu obligarea de a presta muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 de ore și de a participa la un program probațional stabilit de consilierul de probațiune. Instanța a admis parțial acțiunea civilă depusă de Irina Simanenkova cu încasarea de la Gheorghe Chiriac în beneficiul succesorului părții vătămate a sumei de 300.000 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiune și a sumei de 10.000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. La fel, instanța a dispus încasarea de la Compania de Asigurări „Transelit” S.A. în beneficiul succesorului părții vătămate a prejudiciului material cauzat în sumă de 578 970 de lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 4.658 de lei, reprezentând costul serviciilor experților. De la pronunțarea sentinței până la rămânerea definitivă a acesteia s-a aplicat inculpatului măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea. Instanța a justificat suspendarea executării pedepsei cu închisoarea având în vedere circumstanțele atenuante și repararea pagubelor. A apreciat că reeducarea condamnatului și restabilirea echității sociale poate fi realizată fără privarea de libertate a condamnatului dar cu obligarea lui la trecerea unui program de probațiune și prestarea a 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității. La stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța a luat în calcul acuitatea suferințelor psihice cauzate succesorului de decesul mamei acesteia. Încasarea prejudiciului material în cuantum de 578 970 de lei de la Compania de Asigurări „Transelit” S.A. a fost justificată prin faptul că aceasta are calitatea de asigurător pentru daunele produse de mijlocul de transport condus de inculpat. Articolul 15 și 25 din Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule stabilesc posibilitatea încasării daunelor de la asigurător.

c. Cererile de apel formulate.

11. La 22 noiembrie 2021, apărătorul Nicolae Chiriac a depus apel. El a solicitat casarea parțială a sentinței cu excluderea din sarcina inculpatului a obligațiilor de a participa la activități probaționale și de a presta 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, în cadrul termenului de probațiune. A mai solicitat, casarea sentinței în latura civilă, cu emiterea unei noi hotărâri în sensul încasării prejudiciului moral în limita sumei de 80.000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei. A solicitat casarea sentinței în partea încasării de la inculpat a cheltuielilor judiciare în cuantum de 4658 lei și a măsurii preventive. În susținerea acestor solicitări apărătorul a invocat individualizarea incorectă a pedepsei aplicate inculpatului. Instanța a omis să acorde importanța cuvenită circumstanțelor atenuante excepționale. Inculpatul a

comis, pentru prima dată, o infracțiune din imprudență, la vârsta de 20 de ani, fără a avea antecedente penale, a manifestat o atitudine sinceră de căință, a recunoscut integral faptele și a contribuit la repararea prejudiciului prin oferirea sumelor semnificative și a încercat să se împace cu părțile vătămate. Pedepsa este prea aspră în raport cu gravitatea faptei și cu persoana inculpatului. Cuantumul despăgubirii morale de 300.000 lei, este disproporționat în raport cu practica judiciară, suferințele invocate, atitudinea cooperantă a inculpatului și capacitatea sa financiară limitată. Inculpatul a recunoscut fapta, și-a cerut scuze și a propus în mod constant suma de 80.000 de lei cu titlu de despăgubiri morale, la care s-au adăugat 20.000 de lei oferiți anterior pentru înmormântare, totalizând suma de 100.000 de lei. Instanța de fond nu a analizat caracterul rezonabil al sumei propuse, nu a motivat determinarea sumei de 300.000 de lei și a ignorat argumentele apărării. Obligarea inculpatului la plata sumei de 4.658 lei este contrară legii. Sumele respective trebuie suportate din bugetul de stat. Măsura preventivă sub formă de obligare de a părăsi localitatea a fost instituită nemotivat, fără indicarea riscurilor concrete și a duratei aplicării. Ea este contrară dispozițiilor art. 168 alin. (3) și art. 195 alin. (5) lit. a) Cod de procedură penală.

12. La 22 noiembrie 2021, reprezentantul părții civilmente responsabile ÎM CIA „Transelit” S.A., Costin Sergiu, a declarat apel. El solicit casarea sentinței în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pretenția referitoare la încasarea de la CIA „Transelit” S.A. a prejudiciului material în cuantum de 578 970 de lei să fie respinsă. Se invocă examinarea cauzei în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, neinformarea asiguratorului de drepturile și obligațiile ce-i revin. Asiguratorul recunoscut în calitate de parte civilmente responsabilă nu a fost citat pentru a se opune examinării cauzei în procedură simplificată. Cauza nu putea fi examinată în procedură simplificată deoarece partea civilmente responsabilă nu a recunoscut acțiunea civilă și trebuia să beneficieze de dreptul de a administra probe la dosar. Partea civilmente responsabilă a fost privată de dreptul de a administra probe. Instanța era în drept să admită acțiunea civilă în principiu, iar asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanțele civile. Nu există probe că persoanele care se pretind a fi la întreținerea defunctei erau cu adevărat întreținute de ea. La dosar nu există probe care să demonstreze că Tatiana Simanenkova avea persoane la întreținere. Probele din dosar demonstrează că soțul defunctei Serghei Simanencov este pensionar și beneficiază de venit, tatăl defunctei Ivan Tselavnikov beneficiază de pensie lunară, socrul defunctei la fel este beneficiar de pensie lunară.

13. La 23 noiembrie 2021 și respectiv la 25 noiembrie 2021 au depus cereri separate de apel părțile vătămate Alina Gorobeț, Loredana Sîrbu și respectiv Laurenția Onica. Ele solicită casarea parțială a sentinței cu reducerea termenului de probațiune de la patru la doi ani, excluderea din sarcina inculpatului a obligațiilor adiționale stabilite de instanță și păstrarea permisului de conducere.

Apelantele susțin că nu au pretenții materiale sau morale față de inculpat, l-au iertat și consideră că acesta nu prezintă pericol pentru societate, având capacitatea de a se reeduca în libertate.

14. La 24 noiembrie 2021, succesorul părții vătămate Irina Simanenkova a depus apel. Ea solicită casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Gheorghe Chiriac să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate. Apelanta a invocat că inculpatul nu a recunoscut în mod real vina, nu a înțeles pe deplin gravitatea faptelor sale și nu a luat măsuri efective pentru a remedia consecințele negative ale acțiunilor sale. Deși a declarat că se căiește și dorește să repare prejudiciul moral adus, în ședințele de judecată a condiționat repararea acestuia de renunțarea succesorului părții vătămate la pretențiile sale. Acest comportament nu poate fi considerat o căință sinceră, iar o pedeapsă neprivativă de libertate nu ar atinge scopul legii penale. Mai mult, inculpatul a solicitat să nu i se aplice pedeapsa complementară de anulare a dreptului de a conduce, în pofida faptului că prin acțiunile sale a provocat decesul unei persoane, astfel exprimându-și intenția de a continua să conducă mijlocul de transport.

d. Decizia curții de apel.

15. La 14 decembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins ca nefondate apelurile avocatului Nicolae Chiriac și ale părților vătămate Alina Gorobeț, Loredana Sîrbu, Laurenția Onica, precum și a succesorului părții vătămate Irina Simanenkova. A admis apelul părții civilmente responsabile Compania de Asigurări „Transelit” S.A., a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a admis în principiu acțiunea civilă intentată de Irina Simanenkova, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material cauzat să se pronunțe instanța civilă. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

16. Instanța de apel a reținut că pedeapsa stabilită este conformă cu standardele instituite de Codul penal la individualizarea pedepsei. Infracțiunea a fost comisă din imprudență, este gravă, inculpatul anterior nu a fost tras la răspundere penală și a recunoscut vina. Aceste circumstanțe justifică aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de doi ani cu suspendarea executării pedepsei pe termen de patru ani. Pedeapsa stabilită de instanța de fond este în măsură să restabilească echitatea socială și să contribuie la reeducarea condamnatului. Recunoașterea vinei și căința sinceră nu pot condiționa o pedeapsă mai blândă decât cea stabilită de prima instanță. Gravitatea infracțiunii și rezultatul prejudiciabil al acesteia împiedică diminuarea pedepsei și a condițiilor probațiunii stabilite de instanță. Vîrsta fragedă a inculpatului, recunoașterea de către el a vinovăției și comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni din imprudență nu justifică numirea unei pedepse privative cu executare.

17. În decizie se menționează că încasarea sumei de 578 970 lei de la Compania de Asigurări „Transelit” S.A., cu titlu de prejudiciu material este pripită. La dosar nu sunt probe care să justifice suma prejudiciului material invocat de către partea civilă. Această constatare justifică admiterea acțiunii civile în principiu în partea respectivă. Prin infracțiunea comisă inculpatul i-a cauzat succesorului victimei puternice suferințe psihice. Acestea au luat forma unor frustrări determinate de sentimentul pierderii mamei, retrăirea sentimentelor respective cu ocazia judecării cauzei. Acuitatea acestor suferințe justifică acordarea unei despăgubiri de ordin moral în mărime de 300 000 lei. Cheltuielile de 4658 lei au fost necesare acumulării probatoriului pe caz, iar art. 227 și 229 Cod de procedură penală reprezintă baza legală care permite încasarea acestora de la inculpat. Temeiuri care ar justifica trecerea acestor cheltuieli în contul statului la caz nu au fost stabilite. Decizia motivată a fost emisă și pusă la dispoziția părților la 22 februarie 2023.

e. Recursul.

18. La 22 martie 2023, avocatul Nicolae Chiriac a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. El solicită casarea parțială a deciziei și a sentinței în latura penală și civilă, rejudecarea cauzei în această parte cu emiterea unei soluții de diminuare a termenului de probațiune de la patru la doi ani, excluderea din sarcina inculpatului a obligațiilor de a participa la activități probaționale și de a presta 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, în cadrul termenului de probațiune. În latura civilă solicită diminuarea prejudiciului moral de la 300 000 lei la 100 000 lei și trecerea cheltuielilor de judecare a pricinii în cuantum de 4658 lei în seama statului. Mai solicită anularea măsurii preventive sub formă de obligare de a părăsi localitatea instituită față de Gheorghe Chiriac.

19. În susținerea acestor cerințe apărătorul invocă individualizarea arbitrară a pedepsei. El afirmă că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune din imprudență, s-a căit sincer de fapta sa, a reparat o parte din prejudiciu, s-a împăcat cu trei din părțile vătămate, iar la momentul faptei avea vârsta de 20 de ani, ceea ce reprezintă o circumstanță atenuantă excepțională. Termenul de probațiune de 4 ani nu este individualizat corect, iar obligarea condamnatului la urmarea unui program probațional și executarea a 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității sunt contrare imperativelor cauzei.

20. Apărătorul a specificat că în latura civilă se contestă decizia doar în partea prejudiciului moral. Suma de 300000 lei nu este raportată la posibilitățile financiare ale inculpatului, la suferințele suportate de succesorul victimei și la atitudinea manifestată de inculpat în raport cu fapta sa. Suma este exagerat de mare, este în discordanță cu prejudiciile acordate anterior de Curtea Supremă de

Justiție în cauze similare. Instanțele inferioare nu au luat în calcul că sentința de condamnare ar trebui să constituie o satisfacție echitabilă pentru victimă.

21. În recurs se invocă dezacordul cu încasarea sumei de 4658 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Cheltuielile determinate de plata serviciilor de întocmire a rapoartelor de expertiză nu constituie cheltuieli de judecată. Instanțele au încasat aceste sume ilegal de la inculpat. Ele trebuiau trecute în seama statului deoarece au fost efectuate la inițiativa părții acuzării.

22. Apărătorul susține că măsura preventivă a fost aplicată în lipsa riscurilor stabilite de lege. Gheorghe Chiriac s-a prezentat la toate ședințele de judecată și nu a tergiversat termenul de examinare a cauzei. Contrar prevederilor art. 168 alin. (3) Cod de procedură penală, obligarea de nepărăsire a țării a fost aplicată pe o perioadă nedeterminată. Instanța de fond nu putea dispune aplicarea măsurii preventive pînă la devenirea definitivă a sentinței deoarece sentința nu este cu executare imediată și a fost contestată cu apel.

23. La 26 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. La 01 august 2023, reprezentantul succesorului părții vătămate, avocatul Dragoș Chetraru, a depus referință la recurs. El pledează pentru respingerea recursului, anexând totodată și repicipsa semnată de către succesorul părții vătămate prin care se confirmă că la 11 ianuarie 2023, de la condamnat a primit suma de 310 000 lei și nu are pretenții față de acesta.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

25. Partea relevantă a articolul 427 Cod de procedură penală, până la 01 septembrie 2023, era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

26. Articolul 79 alin. (1) Cod penal prevede următoarele:

„(1) Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.”

27. În perioada relevantă articolul 90 alin. (1), (2) și alin. (6) lit. f), g) Cod penal prevedea următoarele:

„ (1) Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

(2) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani.

...

(6) Aplicînd condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat:

...

f) să participe la programe probaționale;

g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității.

... ”

28. Partea relevantă a art. 264 alin. (3) Cod penal este următoarea:

„(1) încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport

...

(3) Acțiunea prevăzută la alin.(1), care a provocat:

...

b) decesul unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

29. Articolul 2037 Cod civil prevede următoarele:

„ (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 22 februarie 2023. Recursul a fost declarat pe 22 martie 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului era de 30 zile, recursul a fost înaintat în termen.

31. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

32. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acest temei se referă la motivarea deciziei instanței de apel. Recurentul nu contestă vinovăția, însă critică decizia instanței de apel, în partea termenului de suspendare a executării pedepsei,

obligățiilor suplimentare, cuantumului prejudiciului moral, cheltuielile de judecată stabilite, precum și măsura preventivă aplicată.

33. Orice critică adusă pedepsei aplicate de judecător trebuie să fie examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare care ar permite examinarea motivării pedepsei pe baza pct. 6) ar face ca pct. 10) să devină inutil și inaplicabil, ceea ce nu este permis (încheierea CSJ nr. [1ra-1152/2023](#), § 21). Prin urmare, argumentele recursului referitoare la individualizarea pedepsei vor fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

34. Referitor la temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, completul reiterează că norma respectivă se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu pune în discuție vinovăția condamnatului, ci doar legalitatea deciziei instanței de apel în ceea ce privește pedeapsa aplicată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal. El nu este de acord cu termenul și condițiile probațiunii (vezi para. 19).

35. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Completul poate admite recursul în temeiul pct. 10) doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Mai mult, suspendarea condiționată a executării pedepsei reprezintă o modalitate de executare a pedepsei, nu o formă de pedeapsă. Astfel, pedeapsa aplicată condamnatului cu suspendarea condiționată a executării pentru un termen de patru ani respectă prevederile art. 90 Cod penal. Legea nu impune o corelare automată între aplicarea unei pedepse la limita minimă și fixarea celui mai scurt termen de probațiune.

36. Recurentul contestă, de asemenea, obligațiile stabilite conform art. 90 alin. (6) Cod penal, calificându-le ca excesive. Aceste critici sunt nefondate. Legea penală permite instanței să stabilească, în mod discreționar, obligații suplimentare în sarcina condamnatului în scopul reeducării. Obligația de a participa la programe probaționale și de a presta muncă neremunerată în folosul comunității se încadrează în limitele expres prevăzute de lege și sunt proporționale cu gravitatea faptei. Ele nu transformă natura pedepsei și nici nu o agravează. Stabilirea obligațiilor suplimentare prevăzute la art. 90 alin. (6), intră în sfera de apreciere a instanței, care a motivat condamnarea și a apreciat că aceste măsuri sunt necesare în scop preventiv și educativ.

37. Norma de la art. 79 alin. (1) Cod penal nu obligă instanța să califice vârsta de 20 de ani a inculpatului ca circumstanță atenuantă excepțională. Ea doar acordă instanței această posibilitate. În limita acestei discreții, curtea de

apel a reținut că la caz, vârsta inculpatului justifică stabilirea unei pedepse principale apropiate de minim și suspendarea executării pedepsei (vezi para. 16).

38. În recurs se invocă și că prejudiciul moral acordat de instanța de apel este exagerat, argumente ce urmează a fi analizate în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Instanța reiterează că simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ar trebui interpretat ca o obligație a instanței de apel să combată toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. Acest temei nu poate fi interpretat ca o obligație a instanței de a combate argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia \(nr. 2\)](#), 2017, § 84; [IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40). Instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe, pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia](#), 2009, § 35).

39. În asemenea situații, problema nu constă în existența prejudiciului, ci întinderea acestuia. Instanțele de fond și apel au motivat suficient acest aspect, iar recurentul nu a indicat în mod clar de ce soluția instanțelor este nerezonabilă.

40. Art. 2037 alin. (3) Cod civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#), prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova (a se vedea hotărârile nr. [1ra-1866/2023](#) § 22, [1ra-833/23](#) § 27, [1ra-754/2024](#), §§ 44-45). Despăgubirea acordată pentru dauna morală în speță este în concordanță cu practica Curții Supreme de Justiție în cauze analogice (a se vedea încheierea nr. [1ra-569/2023](#) și decizia în cauza [1ra-754/2024](#)), recursul în această parte este vădit neîntemeiat.

41. Instanțele ierarhic inferioare au explicat suficient aspectele legate de încasare a cheltuielilor de judecată (vezi para. 17). Suma de 4658 lei a fost achitată experților judiciari pentru întocmirea rapoartelor de expertiză. Aceste cheltuieli constituie cheltuieli judiciare și pot fi încasate de la condamnat.

Circumstanțe prevăzute de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală nu au fost stabilite. Recursul în această parte este vădit neîntemeiat.

42. Art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală permitea instanței să dispună aplicarea unei măsuri preventive de la pronunțarea sentinței până la devenirea definitivă a acesteia. Măsura preventivă, obligația de nepărăsire a țării a expirat de drept la momentul emiterii deciziei de către curtea de apel. În condițiile în care instanța de fond a acționat în limitele art. 395 Cod de procedură penală, iar măsura preventivă a expirat de drept, argumentele recurentului pe acest capăt nu sunt în măsură să schimbe soluția emisă în decizia recurată. Din considerentele menționate supra, deoarece recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

43. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Nicolae Chiriac și menține decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru